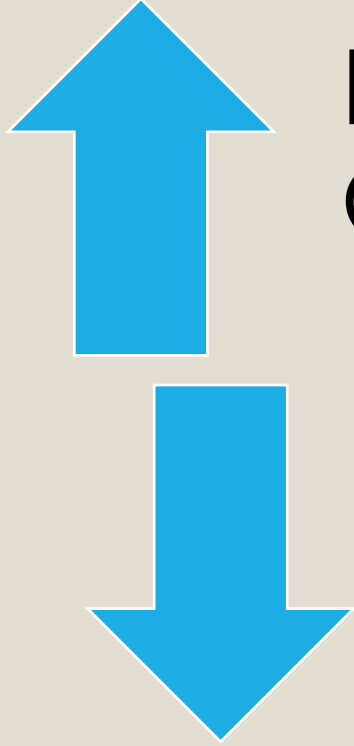

20. ULUSLARARASI PDR KONGRESİ - 2018

Üniversite Öğrencilerinin Meta Yeterliklerinin Akran Danışmanlığı Programı İle Desteklenmesi: Beceri Eğitimi Atölyeleri Örneği

Prof. Dr. Serap Nazlı

Arş. Gör. Aslı Aşçıoğlu Önal, Arş. Gör. Semra Kiye, Arş. Gör. Cem Dönmezoğulları

Bilgi
Çağı

Sanayi
Çağı

Gelişimsel PDR Hizmetleri

Geleneksel PDR Hizmetleri

Gelişimsel PDR Hizmetleri;

- En önemli nedeni Bilgi Çağı'nın getirdiği yeni toplumsal düzen ve beklentiler
- Yaşam kariyeri gelişimini destekleme

21. yy

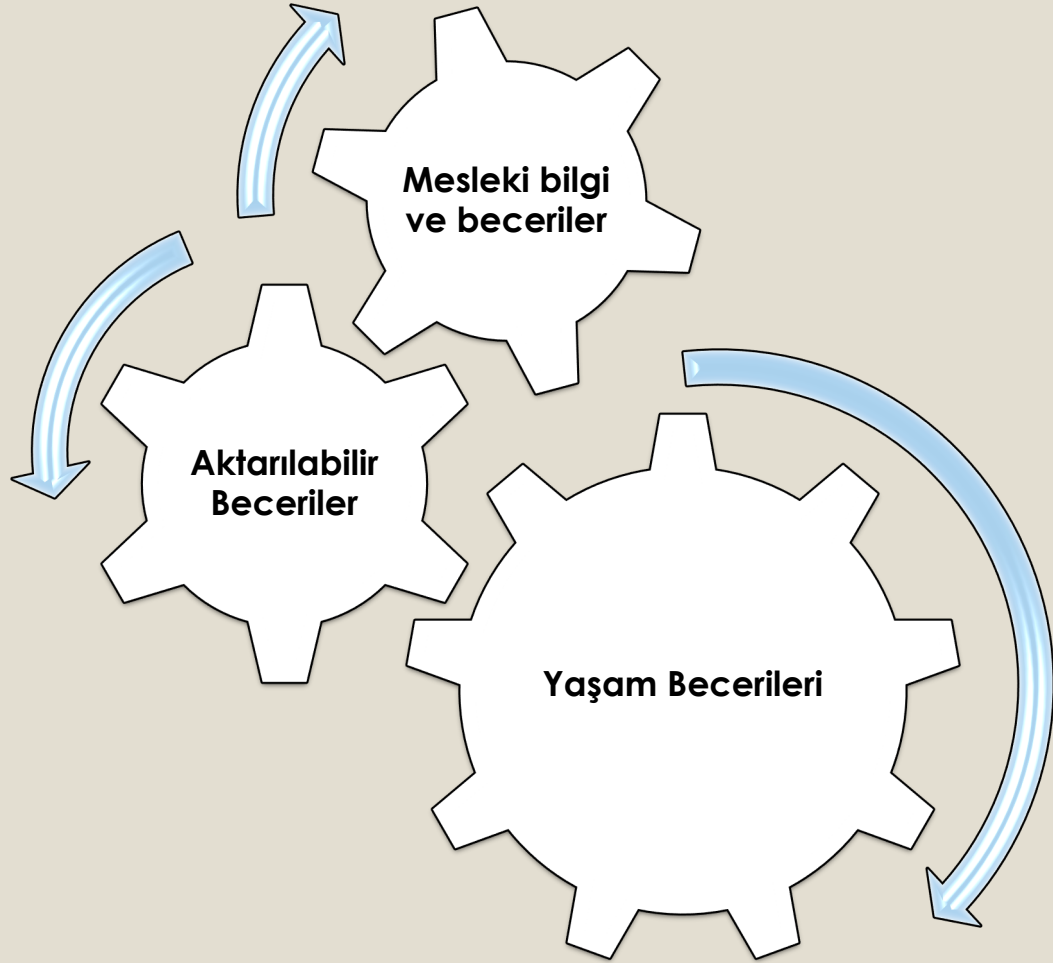
- Gençlerin yetişkin toplumuna katılım sürecinde değişim,
- Meslekler ve eğitim sürecinde değişim,
- Çalışanlarda aranan niteliklerde farklılaşma,

Yaşama ve Hayata Hazırlarken

Meta Yeterlikler Yaşam Becerileri

K-16 düzeyde tüm öğrencilerin gelişiminin desteklenmesi

- ✓ Kendisini tanıyan,
- ✓ Eleştirel düşünen,
- ✓ Stresini yönetebilen,
- ✓ Kişiler arası iletişim kurabilen,
- ✓ İşbirliğine açık,
- ✓ Karar verme ve problem çözme becerilerine sahip
- ✓ Psikolojik iyi olma halini düzenleyebilen

K-16 Düzeyde Eğitim Kurumları

- **Öğretim programları** ile akademik becerilerin desteklenmesi
- **Gelişimsel PDR Hizmetleri**

Akademik
Beceriler

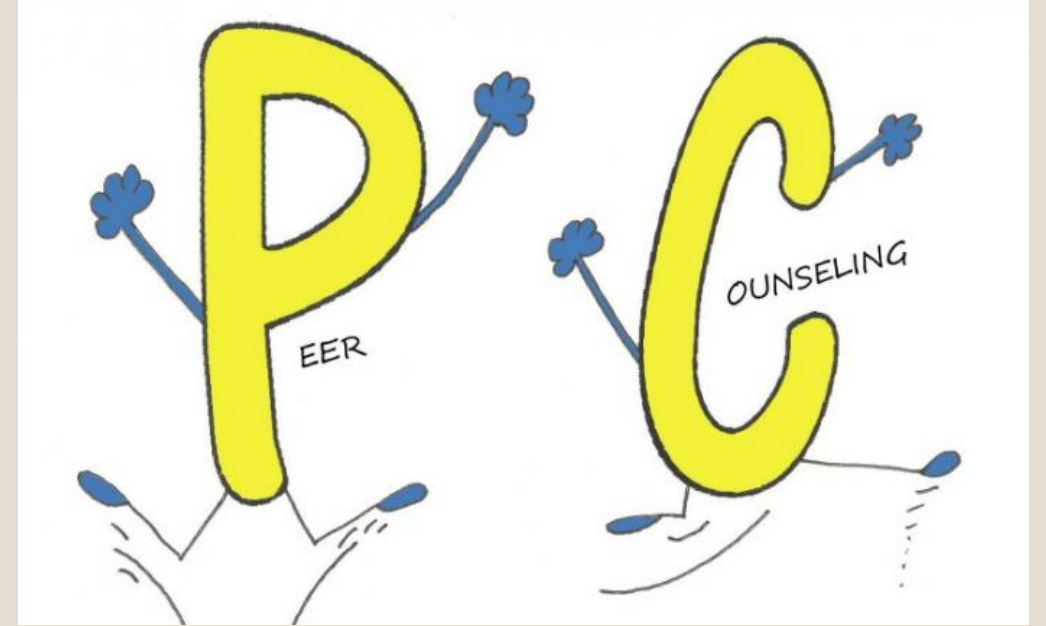

Yaşam
Becerileri/
Meta
yeterlikler

Gelişimsel
PDR
Hizmetleri

Akran Danışmanlığı Müdahalesi

- 1960'lı yıllar, okul PDR Hizmetleri
- **Akran danışmanlığı**; bir öğrencinin yardım becerilerini kullanarak diğer öğrencilere yardımcı olması
- **Akran danışmanları**; almış oldukları yardım becerileri eğitimi aracılığıyla **kendi yaşıtlarına** ya da **kendilerinden küçüklere** yardım etmek için **kişilerarası iletişim becerisi eğitimi** almış **profesyonel olmayan kişilerdir**.

Neden Akran Danışmanlığı Programı?

- İlkokuldan üniversiteye kadar bütün öğretim kademelerinde
- Diğerlerinin davranışını etkilemede çoğu zaman en etkili yol
- Aynı yaş grubunun birbirini etkileme oranı yetişkinlerden daha fazla
- PDR Hizmetlerinin tüm öğrencilere ulaştırılmasındaki zorluklar

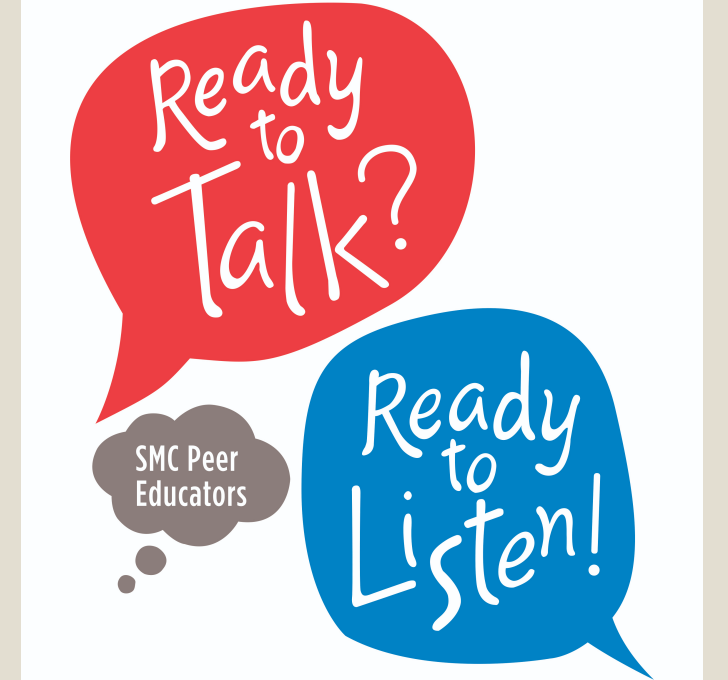
Ankara Üniversitesi EBF PDR Birimi

- 5 Öğretim Üyesi
- 8 araştırma görevlisi
- 1 uzman (PDR Biriminde görevli)

Akran Danışmanlığı Programı Ekibi

- Koordinatör akademisyen (1 kişi)
- Koordinatör yardımcı asistanlar (3 kişi)
- PDR Lisans Programı 3. sınıf öğrencileri (33 kişi) (akran eğitici rolüyle)

Çalışmanın Amacı

- AÜEBF lisans öğrencilerinin meta yetkinliklerinin desteklenmesi amacıyla yürütülen pilot çalışma kapsamında gerçekleştirilen beceri eğitimi programının/atölyelerinin tanıtılması ve hizmet alan öğrencilerin programa ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Beceri Atölyeleri

- Kendini Tanıma-1 (Ben Kimim?)
- Kendini Tanıma-2 (Kimliği yapılandırma)
- Etkili İletişim-1 (
- Etkili İletişim-2 (Ben dili-Sen dili)
- Etkili İletişim-3
- Öğrenmeyi Öğrenme-1
- Öğrenmeyi Öğrenme-2
- Kariyer Yönetimi
- Duygu Düzenleme-1
- Duygu Düzenleme-2
- Öfke Kontrolü-1
- Öfke Kontrolü-2
- Stres Yönetimi-1
- Stres Yönetimi-2
- Karar Verme-Problem Çözme

15 Beceri
Eğitimi
Atölyesi

Beceri Eğitimi Programı Tasarlama

- 15 dk **farkındalık** ya da **uygulama** atölyesi
- Farkındalık:
 - Stresörlerini fark etme
 - İletişim engellerini fark etme
- Uygulama:
 - Nefes egzersizi yapma
 - Ben-sen dilini kullanma

Beceri Atölyesinin Tasarımının 2 Aşaması

1. Alt yapısı hazırlanır.

- Akranların hazırbulunuşluk düzeyi
- Kaç kişi (1 yada 3-4 kişilik küçük grup)
- Mekan, araç-gereç, zaman (15 dk)

2. Programın 4 öğesine göre tasarımına geçilir.

- Kazanım (Akranlar ne kazanacak?)
- İçerik (öğretim materyali nasıl olmalı?)
- Süreç (hangi yöntem ve teknikler seçilmeli?)
- Değerlendirme (eğitim amacına ulaştı mı?)

Beceri Eğitimi Atölye Planları

Plan 3 ana bölümden oluşur:

Örneđin 15 dk bir eğitim:

- 1.Giriş (1-2 dk)
- 2.Geliştirme (10 dk)
- 3.Sonuç (2-3 dk)

Giriş-Gelişme-Sonuç

Giriş:

- Atölye programına dikkati çekmek için **ilk 1-2 dakikası** giriş aktivitelere ayrılır.
- Bu bölümde, eğitimin **amacını** ve **nasıl öğrenileceğini** açıklanır.
- Bu açıklama ile hem akranlar yapılacak etkinliğin amacını öğrenirler, hem de onların etkinliğe **güdülenmelerine** yardımcı olunur.
- Dikkati çekmek için kısa film, karikatür, gazete haberi vb yararlanılabilir.
- Ör. «Bu karikatürdeki kahramanımız yaşamımızdan bir kesit ve her an bizlerde benzer olaylar ile karşılaşabiliriz. Beceri atölyemizde size 15 dk da stres yönetiminde kullanılan nefes egzersizini öğreteceğiz.»
- Giriş aktivitelerinde akran danışmanı **aktif**, öğrenen/akran pasiftir.

Geliştirme-2 (Bilişsel/Yapılandırmacı):

- Geliştirme 10 dk.
- Akran danışmanı ve akran aktiftir.
- Geliştirme 2 alt bölüme ayrılır:
 1. İlk 5 dk= Akran danışmanı kısa bilgi verir.
 2. Son 5 dk= Örnek bu uygulama (nefes egzersizi) yaptırılır.
- Akran-öğrenen aktif ise öğrenme '**kavrama düzeyinde**' olur. (taksonomi)
- Örnek kazanım:
- Ben dilini kullanır. (kavrama düzeyi)
- Kas gevşetme egzersizi uygular. (kavrama düzeyi)

Sonuç:

- Son 2-3 dk
- Etkinlik **özetlenir**, kısa **bilgi dokümanı** verilir.
- Değerlendirme **anketi**

ÖR:

«Bugün sizinle stresin olduğunu ve nefes egzersizini nasıl uygulayacağımızı paylaştık. Önerim bu alıştırmayı 15 gün fırsat buldukça tekrar etmenizdir. Size nefes egzersizi anlatan küçük bir bilgi paylaşacağım. Son olarak bu çalışmamızı değerlendirmeniz için DEĞERLENDİRME ANKETİNİ doldurmanızı rica ediyorum. Katıldığınız için teşekkür ediyorum.»

- Atölye konularına uygun pano düzenleme
- Beceri atölyelerinde kullanılacak materyalleri tasarlama ve düzenleme
- Konu ile ilgili makale yazım süreci
- Süpervizyon desteđi

Beceri Atölyeleri Programının Deęerlendirilmesi

- Üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim görmekte olan **417 öğrenci (302 kadın, 115 erkek)** gönüllü olarak katılmıştır.
- Öğrencilerin görüşleri; **Değerlendirme Anketi** aracılığıyla
- 5'li likert tipi 6 madde (Kesinlikle katılmıyorum-kesinlikle katılıyorum
- **Verilerin analizi**; anket formunda yer alan her bir maddeye verilen yanıtların frekans ve yüzdeleri hesaplanmıştır.
- Ayrıca programın uygulama sürecinde, akran danışmanlarına süpervizyon desteği verilirken gözlem yapılmıştır.

Bulgular

... becerisine ilişkin yeni bilgiler edindim.

(%35.7 katılıyorum ve %59 kesinlikle katılıyorum)

... becerisini nasıl uygulayacağımı kavradım.

(%44.1 katılıyorum ve %50.6 kesinlikle katılıyorum)

Akran danışmanlarımdan yeni bilgi ve beceriler öğrendim.

(%24.2 katılıyorum ve %70.3 kesinlikle katılıyorum)

Bulgular

Öğrencilerin büyük bir bölümünün (%31.2 katılıyorum ve %62.6 kesinlikle katılıyorum) katıldıkları beceri eğitimini **arkadaşlarına da önermeyi düşündükleri**

Programın devam etmesini istedikleri (%26.4 katılıyorum ve %70.3 kesinlikle katılıyorum))

Belirli bir beceri atölyesine katılan öğrencilerin çoğunun (%34.1 katılıyorum ve %55.9 kesinlikle katılıyorum), **diğer atölye çalışmalarına katılım konusunda da isteklilik** gösterdikleri)